

Teendőink az újesztendőben

Beszélgetés Kiss János főosztályvezetővel

– Mindenekelőtt gratulálunk a kinevezésedhez! Kérlek, néhány mondattal legyünk túl a kötelező bemutatkozáson.

– Köszönöm a lehetőséget, mert valóban többen nem nagyon ismerhetnek, hiszen szakmai életem jórészt az Alföldhöz, a keleti végekhez kötődik.

Erdőmérnökként 1992-ben, majd ezután ökológia-biológia szakon fejeztem be tanulmányomat. 2005. szeptemberében neveztek ki igazgatónak a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei ÁESZ élére, majd az elmúlt év szeptemberében kerestek meg a minisztériumból azaz, hogy a főosztályvezetői tiszttel váljaljam el, amelyre igent mondtam.

– Mi befolyásolta ezt a döntést?

– A döntés elengedhetetlen része volt a család hozzájárulása, hiszen közösen kell viselnünk az ezzel járó terheket. Sokan azt erősítették meg bennem, hogy az ágazat szempontjából fontos lenne egy ember, aki tud és akar tenni vezetőként, mert bizonyos értelemben fejtelennek tűnt az ágazat, és a helyzet a szakma érdekvéonyesítő képességére negatívan hatott. Másrészt magam is úgy ítélem meg, hogy komoly munkával meg kell erősíteni az erdészeti szektort. Meggyőződésem, hogy megfelelő emberi hozzáállással és munkatársakkal eredményt lehet elérni.

– Mi a legfontosabb célkitűzés, amit meg kell valósítani?

– Elsősorban a tíz éve megszületett erdőtörvény mai viszonyokra vonatkoztatott fejlesztése és módosítása. Elég, ha csak a magánerdő-gazdálkodással kapcsolatos problémákra gondolok. Törvényi módosítás szükséges ahhoz, hogy ágazatunk az európai uniós tagságunkból adódó lehetőségeket maximálisan kihasználhassa. Meg kell határozni a célprogramokat, és új, korrekt kiírásokat kell készíteni. Reményeim szerint 2008. január végéig elkészülünk a nemzeti támogatási rendszer megalakításával, így – az EU ratifikálása esetén – tavasztól kezünkben lehet egy több évre előre látható támogatási rend.

Szeretném, ha a módosított erdőtörvényt ez év derekán, a nyári parlamenti szünet előtt tárgyalná a parlament, és döntene róla. Párhuzamosan készül a végrehajtási rendelet is, és az erdőtervezési szabályzat, amely vagy része lesz a hatósági szabályzatoknak, vagy itt is újat kell alkotni. Az uniós támogatási pénzek

lehívása pontos, jogszabályban rögzített szakmai paraméterek kellenek.

– De hiszen ez óriási munka...

– Igen, de ez még nem minden. Itt minden mindennel összefügg. Olyan ez, mint egy nagy pókháló, amihez, ha hozzáér az ember, akkor millió és egy szálat mozdit meg. Az egyértelmű, hogy a legfőbb az erdőtörvény módosítása, ami összefügg a támogatási rendelettel és a végrehajtási rendelettel.

– Olvashattunk arról, miszerint a fakitermelés árbevételével a további években keletkező felhívási költségek lennének összevezethetők. A jelenlegi szigorú adójogszabályok mellett van erre reális esély?

– Az erdőgazdálkodás és az adójogszabályok között van némi diszharmonia. Ez az ellentmondás a hosszú távú gazdálkodás sajátosságaiból fakad. De ez egy nagyobb lélegzetű dolog, és talán lehet majd csak a 2009-es adójogszabályokban lehet érvényesíteni szakmai érveinket. 2008-ban lesz rá energiánk, hogy elkezdjük a PM-mel az egyeztetéseket, az időszakonkénti nagy mennyiségű bevétel és a hosszan elnyúló kiadásoknak a rendszeréből fakadó jogszabály-átalakítások tervezete ügyében. Az országhatáron kívül, az EU-ban akadnak példák, elég csak a német nyelvterületet megnézni: ott ismert dolog az erdőgazdálkodásnak ez a furcsa gazdasági jelensége. Az ottani jogszabályok ezt úgy tolerálják, hogy az állam az ágazat bevételeit nem vonja ki azonnal adó formájában. Ez egy hosszabb tárgyalási folyamat lesz. Bízom benne, hogy 2008 második felében, amikor a 2009. évi adójogszabályok terí-

tékre kerülnek, akkorra már tudunk egy- séges álláspontot, javaslatot kialakítani.

– Nem lesz ez egyfajta erőpróbája az ágazatnak? Hiszen nincs kellő civil támogatás, mert a szakmát érintő kérdések ritkán jutnak el szélesebb plénum elé. Talán egy átfogó kommunikációs programmal kellene az ágazat társadalmi megítélésén javítani.

– Én is kulcskérdésnek ítélem meg azt, hogy az ágazati kommunikáció terén előre tudunk-e lépni. Külföldön létezik olyan alap, amit a faanyag-értékesítésből származó néhány ezrelékből töltenek fel, és kuratórium dönt arról, hogy az összeget mire használják abban az évben. Az így rendelkezésre álló összegből profi, kommunikációval foglalkozó szakemberek gazdálkodnak célirányos stratégia alapján. De ehhez is ki kell dolgoznunk egy jogszabályt.

Fontos a civil szervezetek azon kezdeményezése, hogy lehetősége van a magyar állampolgároknak adójuk 1%-át az erdőgazdálkodásra fordítani. Figyelemre méltó, hogy különösebb reklámozás nélkül az elmúlt években évenként több mint 200 millió forint gyűlt össze, mely összegek felhasználására pályázni lehet. A kezdeményezésért köszönet illeti a civil szervezeteket.

– Az Erdészeti Lapok Magyarország egyik legpatinásabb, nagy múltú szakmai lapja, amely a többi szaklapoz hasonlóan komoly anyagi nehézségekkel küszködik. Lesz-e lehetőség a Lap anyagi támogatására, hiszen túlmutat egy szűkebb egyesület keretein, és most is egy egész ágazatot képvisel.

– Az FVM-nek van 6 szaklapja, amit támogat. Ezek közt a lapok között van olyan, ami impact faktorról (kutatási eredmények) rendelkezik. Úgy gondolom, hogy ha az Erdészeti Lapok is ilyen irányba tudna elmenni, akkor talán lenne esély rá, hogy az FVM támogassa. Ettől függetlenül azt gondolom, hogy az ágazati kommunikációs kassza, amit jogszabályi háttérrel szeretnénk működtetni, segítene a gondon. Nem sokból tart ezt a jogszabályt meghozni.

– Sikerült-e már áttekinteni a minisztérium működését, illetve a főosztály munkáját, tulajdonképpen mennyivel jelent ez többet, mást az Erdészeti Főosztálynál?

– Az nagyon fontos, hogyha szükség van rá, akkor a szakma mögém tud állni

és segít, én ezt örömmel veszem. Az erdő-törvény-módosításnál ez ki is alakult és működik. A korábbi erdészeti szolgálatos munkatársak jelentették eddig legfontosabb bázisomat, nélkülük képtelenség lenne ezt csinálni. Természetesen a koordinációs szerep a minisztériumé. Valószínűleg a többi feladatnál is hasonló metódust lehet alkalmazni. Nemcsak az államigazgatásból kikerülő emberek tudnak segíteni ebben a munkában, hanem a gazdálkodásban dolgozó kollégák is. A főosztály 6 emberrel működik, rengeteg napi teendővel. De a problémák felismerése, feltárása és levezénylése a mi dolgunk. Fel kell vállalnunk a megfelelő szintű tárgyalásokat a társminisztériumokkal és más szervekkel, de számítunk a szakmai közönségre, akik nélkül mindez nem fog menni. Csonkításon ment keresztül az Erdészeti Főosztály, épp úgy, mint más ágazatok is. Próbálom erősíteni – mindenféle szempontból – az itt dolgozókat. Töreksem arra, hogy a faiparnak is legyen megfelelő képzettségű szakembere a főosztályunkon. A magánerdőgazdálkodás dolgaira is szeretnénk szakembert ráállítani. Emiatt lesz, aki megy és lesz, aki marad. Arra töreksem, hogy a velem dolgozók olyan kvalitással rendelkezzenek, hogy a saját szakterületükön minden szinten helyt tudjanak állni. Ütőképes, megbízható és önálló munkára alkalmas szakemberekkel szeretnénk feltölteni az osztályt. Így van esély arra, hogy ezt az irányító szerepet felelősségteljesen tudjuk ellátni. Szerencsére elmondható, hogy nyelvtudás ügyében az osztály elég jól áll.

– *Mennyiben elkötelezett a főosztály az erdőtelepítések felkarolásában?*

– A telepítések ütemét az határozza meg, hogy mennyi pénz van rá. Nos, 2013-ig erdőtelepítésre csak uniós forrásokból van pénz, amín nem tudunk változtatni. Ez az összeg 66 000 ha erdőtelepítésre elegendő. Ezt kell valahogy beosztani az időszak során. Ha maradvány képződik – első számú feladat, hogy ezeket figyeljük –, akkor azt megpróbáljuk megszerezni, de ez esetleges. Így itt nagy mozgásterünk nincsen.

– *Sajnos köztudott, hogy az erdőket lopják, de az egyszerű bűr mögött bibe-tetlen anomáliák rejtőznek. Van-e a tarsolyban valamiféle akcióterv ennek a kezelésére?*

– Ez évek óta felmerülő probléma. Én is tapasztaltam a saját környezetemben, de nehéz volt bármit is tenni ellenük. A megoldás generális jellegű, éppen ezért nemcsak az erdészeti ágazatnak kell mindezzel foglalkozni. Sok esetben a

szükségből adódnak és ezeket helyi szinten lehet lekezelni. Ami valamennyire orvosolhatja ezt a problémát, az az, hogy az erdő-törvény módosításánál törekedni fogunk arra, hogy az erdőből kikerülő faanyagot tanúsító irat kísérelje. Pontosítani kell még, hogy illegális fa felvétele esetén mi a teendője az illetékes szervet képviselő személynek (lefoglalhatja a fát, illetve a gépkocsit). Többet kellene áldozni az erdő őrzésére. Ez lehetséges egyrészt a mezőri szolgálat-hoz kapcsolódóan. Ezt a magyar állam akkor tehetné kötelezővé, ha pénzt is rendelve mellé. Ez lehet az egyik módszer. A másik: a jelenlegi természetvédelmi őrszolgálat kibővítése. Ők az egész ország területét le tudják fedni. A kérdéskörnek bonyolultabb társadalmi, szociális összefüggései is vannak. Most annyit tehetünk, hogy erdő-törvényben rögzítjük ennek a dokumentált leírását.

– *Az energiaszektorban egyre nagyobb jelentőségű zöld energia megújuló energiaforrása a fa.*

– Az ágazati szabályozás szintjén úgy gondolom, hogy nem kell ezzel foglalkozni. A gazdálkodóknak el kell tudni dönteni a mindenkori piaci viszonyok mellett, hogyan értékesítik a faanyagot. Fontos, hogy olyan anyagról van szó, ami fajlagosan nem nagy értékű, de nagy terjedelmű. Így e tekintetben érdemes mérlegelni a szállítási távolságot. Ez pedig azt indukálja, hogy több, kisebb kapacitású biomassza-erőművet, üzemet kell létesíteni. Erre itt, az ágazatban jelenleg nem látok realitást. Ez gazdasági kérdés. Nem tartozik szorosan a Természeti Erőforrások Főosztályához.

– *Szó volt az erdőgazdálkodás társadalmi megítéléséről. Ennek bosszú távon legbatásosabb módja az ifjúság erdősze-*

retetre való nevelése. Mégis, az erdeiiskola-program finanszírozása mélypontra süllyedhet. Úgy tűnik, mintha a tárcák között nem lenne gazdája a programnak.

– Ez a program nemcsak a benne aktívan tevékenykedők számára fontos, hanem mindannyiunknak. Két gazdája lehetséges: az Oktatási és Kulturális Minisztérium, illetve az FVM. És itt mindenképp egyeztetéseket kell folytatni az OKM-mel, hogy ők hogyan gondolják a jövőben az erdei oktatási programok rendszerét. Attól függetlenül, hogy ők mennyi támogatást tudnak erre adni, úgy gondolom, az FVM-nek is helyt kell állnia. Az egyik lehetőség a támogatásra és finanszírozásra az 1%. Másrészt pedig a Nemzeti Támogatási Rendeletben lehet rögzíteni, hogy a korlátozott mennyiségben rendelkezésre álló pénzből hogyan lehetne juttatni az erdei iskoláknak. Lehetőségeink szerint gazdái szeretnénk lenni az erdeiiskola-hálózatnak és semmiképpen nem akarjuk elengedni a kezét.

– *Mi várható 2008-tól?*

– Az uniós támogatásoknál nehézséget okoz összemazsolálni azt, ami tisztán az erdészeti ágra vonatkozhat, mert nem tisztán az erdészeti támogatási lehetőségekből lehet az erdészeti ágazati feladatokra pályázni. Például: a területi szaktanácsadási központok működésének támogatott szaktanácsadásánál is mindenféle ágazat együtt van. De vannak más ilyen programok is. Nehéz megítélni, hogy az ott rendelkezésre álló pénzből hányad részt tud majd az ágazat saját maga javára fordítani. Azt el lehet mondani, hogy 2013-ig várhatóan 90 milliárd forint fog bekerülni az ágazatba.

Nagy felelőssége van a támogatási rendelet megalkotásában a minisztériumnak,

Fotó: Papai Gábor

az MVH-nak, hogy az erdészeti hatóságok is részt vegyenek a munkában. Az érdekképviseltek felelőssége az aktív információ terjesztésében válik hangsúlyossá. Az eddigi években egy támogatás volt, így egyre kellett koncentrálni, ezt pedig sikerült is kimeríteni. Viszont most nagyon sok célprogram lesz, amit elsősorban a szakembereknek kell értelmezni és ki-gondolni. Itt nagy szerepe lesz a megfelelő tájékoztatásnak, amiben az erdészeti ágazat is részt vehet, mint elsőrendű hír-forrás. Jelenlegi információim szerint a nemzeti támogatás 2008. évre 1 milliárd forint, ami nem tartalmazza a korábbi nemzeti erdőtelepítés és erdőfelújítás tá-mogatását. A korábbi nemzeti erdőtelepí-tés kifuttatására és a korábbi erdőfelújítás kifuttatására szánt összeg mindenkinek a rendelkezésére áll, így mindent ki tudunk fizetni. Tehát ez az e fölötti rész.

– *A magánerdőgazdák, illetve az ál-lami erdők kezelői milyen mértékű pá-*

lyázati forrásokra számíthatnak uniós forrásokból, van-e a pályázati kiírások-ra rábatársa?

– Hasonlóan a többi uniós pályáza-tokhoz, a magánerdő-gazdálkodók szá-mára szélesebb lehetőségek lesznek, mint az állami szektornak, mert nekik korlátozottabbak a pályázati lehetősé-geik. De például az élőhelyek termé-szeti potenciáljának visszaállítása, vagy az erdészeti feltáró hálózat fejlesztése szektorsemleges csakúgy, mint az erdő-szektor-átalakítás támogatottsága.

– *Még néhány nap és 2008-at írunk. Olvasóink számára mi a legfontosabb üzenet?*

– A 2008-as év, mint az elmondottak-ból is kiderül, komoly szakmai kihívást jelent. Az a reményem, hogy ha bírom egészséggel a munkák koordinátora-ként, az ágazatban dolgozókkal együtt egy év múlva elmondhatjuk majd: érde-mes volt kitarotán dolgozni. Az FVM hát-

térintézményeként az ERTI rendezésé-ben tartjuk meg majd a Vándorgyűlést, itt már szeretnék érdemi változásokról beszámolni. 2008-ban az Európai Erdők Hete rendezvénysorozat nagy jelentősé-gű lehet nemcsak a szakmán belüliek-nek, de az egész országnak a határon túl is. Egy hét lesz a mienk a szakma által érintett résztvevőkkel, előre meghirde-tett, nívós programokkal. Az a dolgunk, hogy előkészítsük, a természetvédelem-mel, a KVV-mel, a civil szervezetekkel karöltve befogadóvá tegyük a társadal-mat. Mindehhez még sok ötletre és mun-kára van szükség.

Az egész erdészeti társadalomnak kívá-nok nagyon sikeres évet, ahol látvá-nyos, haladó változásokat élhetünk meg együtt, ahol mindebből hosszú tá-von az általunk szeretett erdeink, illetve utódaink fogják látni és élvezni az eb-ből származó hasznot!

Lengyel László Zoltán

Megszűnt az erdőfenntartási járulék

Az erdőgazdálkodók régi óhaja tel-jesült: 2008. január 1-jével meg-szűnt az erdőfenntartási járulék fi-zetésének kötelezettsége.

A jogintézményt a 2007. november 16-án kihirdetett 2007. évi CXXVI., az Egyes adótörvények módosításáról szó-ló törvény szüntette meg, hatályon kí-vül helyezve az erdőtvörvény vala-mennyi, az erdőfenntartási járulékról szóló paragrafusát (megjelent a Magyar Közlöny 2007. évi 155. számában).

A törvény indokolása ugyan az ad-minisztrációs terhek csökkentésére utalt, valójában a túlhaladott joginté-zmény komoly anyagi terhet jelentett az erdőgazdálkodókra nézve, és nem fe-lelt meg a piacgazdaság elveinek sem.

A január 1-jei hatálybalépés azt je-lenti, hogy a járulék a 2007. december 31. időpontot követő fakitermeléseket

már nem érinti. Szintén nem járulékkö-telesek a 2007. évi tervben szereplő, de 2008. évre áthúzódó, 2008. március 31-ig elvégzett kitermelések, valamint a 2008. évre engedélyezett, de 2007. évre előrehozott fakitermelések sem, ha a leszámolás 2008. évben történik.

Ismereteink szerint szakmai egyezte-tés alatt áll az erdőtvörvény átfogó mó-dosítása is.

Hatályon kívül helyezendő rendelkezések

450. § 2008. január 1-jén hatályát veszti a vadvédelemről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény:

a) VI. fejezet címében a „vadvédelmi hozzájárulást” szövegrész,

b) 82. §-a,

c) 85. § -a (1) bekezdésében a „vad-védelmi hozzájárulást” szövegrész,

d) 95. §-a (1) bekezdésének c) pontja.

451. § 2008. január 1-jén hatályát veszti az erdőről és az erdő védelméről szóló 1996. évi LIV. törvény

a) XII. fejezet címében a „az erdő-fenntartási járulék” szövegrész,

b) 101. §-a,

c) 102. §-a (4) bekezdésének a) pont-jában az „az erdőfenntartási járulék tíz-szerese, de legalább” szövegrész,

d) 103/A. §-ában az „az erdőfenntar-tási járulék” szövegrész,

e) 106. §-a (1) bekezdésének 13. pontjában az „az erdőfenntartási járú-lék” szövegrész,

f) valamint az erdőről és az erdő vé-delméről szóló 1996. évi LIV. törvény „Az erdőfenntartási járulék mértéke” cí-mű melléklete.

**Ormos Balázs
Derzsényi Tibor**

A Nagymátéi Fekete István Emlékösvény tervezéséért és a kivitelezési munkálatok vezetéséért a Baranya Megyei Természetbarát Szövetség

Dr. Tóth Aladár
főerdőmesternek
2007. évben
„Aranybakancs díj”-at
adományozott

**37 éves erdő- és vadgazdálkodási
technikus több, mint 15 éves szakmai
gyakorlattal munkát keres.**

**Minden megoldás érdekel.
Telefon: 06-20/9937-908**